

TEMPO RUBATO (2)

Według Mikołaja Bierdiajewa

Michał Bristiger

Rozważania Mikołaja Bierdiajewa nad dwoma rodzajami filozofii, jakie przewijają się w całej jej historii, zostały ujęte w zestawienie dziewięciu przeciwstawnych sobie aspektów :

1. prymat wolności nad bytem	1. prymat bytu nad wolnością
2. prymat egzystencjalnego podmiotu nad zobiektywizowanym światem	2. prymat zobiektywizowanego świata nad egzystencjalnym podmiotem
3. dualizm	3. monizm
4. woluntaryzm	4. intelektualizm
5. dynamizm	5. statyczność
6. aktywność twórcza	6. pasywna kontemplacja
7. personalizm	7. „impersonalizm”
8. antropologizm	8. „kosmizm”
9. filozofia ducha	9. naturalizm

Źródło:

Mikołaj Bierdiajew, *Rozważania o egzystencji. Filozofia samotności i wspólnoty*, przeł. Henryk Paprocki, Kęty 2002, Wydawnictwo ANTYK, s. 18.

Pierwodruk książki nosił tytuł *Ja i mir obiektow. Opyt filozofii odinochestwa i obszczenija*, Paris 1934